

پایش بازار

پویایی های بازار

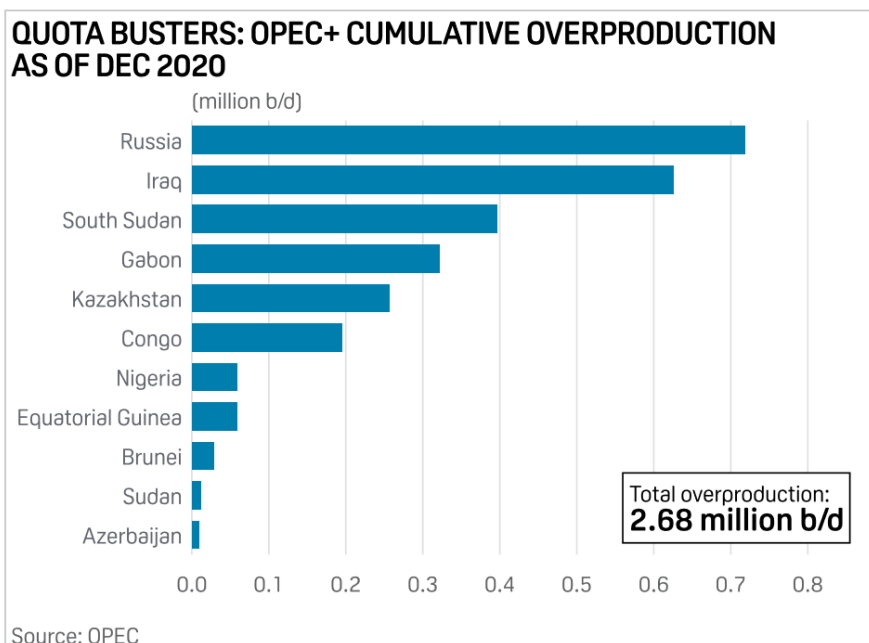
۱- قیمت نفت برنت در روز جمعه به ۵۹,۶۷ دلار هر بشکه رسید. این بیشترین قیمت نفت در یکسال گذشته از ۲۰ فوریه ۲۰۲۰ تاکنون است. قیمت نفت وست تگزاس اینترمدییت نیز به ۵۶,۹۵ دلار هر بشکه رسید. امید برای بازگشت اقتصاد جهانی به وضعیت قبل از شیوع بیماری کووید-۱۹ بیشتر شده و اوپک پلاس قرار است که توافق کاهش تولید را همچنان ادامه دهد. همچنین تولید و توزیع واکسن های ضد کرونا در شرکت های مختلف، باعث ایجاد امید در میان مصرف کنندگان کالاها و خدمات گشته است. قیمت گاز طبیعی نیز در هنری هاب افزایش یافته و از ۳ دلار هر میلیون بی تی یو گذشت.

تفسیر هفته

۲- قیمت های نفت در روزهای گذشته افزایش یافتند. بطوریکه از نوامبر سال قبل تا امروز ۶۰ درصد به قیمت های نفت افزوده شده است. اگر قیمت به ۶۰ دلار برسد، بلحاظ روانشناختی تغییرات عمده در بازار را شاهد خواهیم بود. این عدد به معنای خروج بخش عظیمی از سرمایه گذاری در نفت های غیرمتعارف خواهد بود. همچنین این قیمت به معنای فرصت یافتن دوباره کشورهای تولید کننده نفت همچون ایران برای توسعه خواهد بود. این قیمت همچنین به معنای بازگشت بازار به قبل از شیوع کروناست. برنامه رئیس جمهور آمریکا برای کمک ۲ میلیارد دلاری به کسانی که از این بیماری بیکار شده اند، به خرید کالاها دامن زده و این خود به افزایش تقاضا برای انرژی یاری می رساند. نرخ بیکاری در آمریکا در ماه دسامبر به ۶,۳ درصد پایین افتاد. در هفته گذشته ارزش دلار نیز در برابر ارزهای دیگر تقویت گردید.

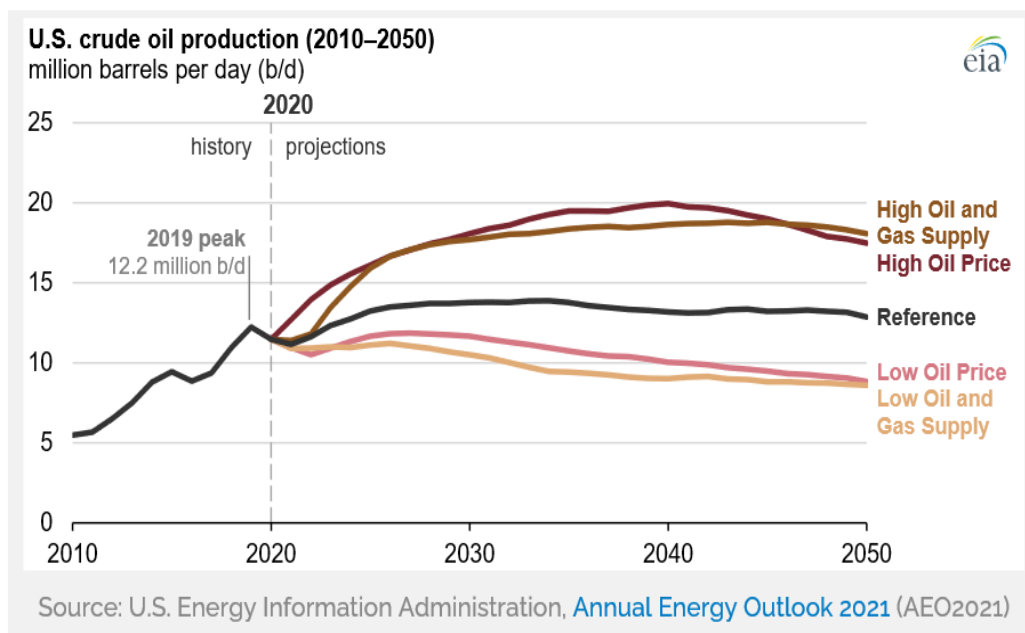
قیمت سهام در همه جای جهان (بجز تهران که تعطیل بود) در جمعه بالا رفت. انبارهای نفت خام گزارش شده است که دیگر لبریز نیستند.

۳- کمیته نظارتی وزرای نفت عضو ائتلاف اوپک پلاس روز چهارشنبه در جلسه مجازی خود وضعیت بازار نفت را بررسی کرده و موقعیت را برای کمتر کردن توافق کاهش قبلی اوپک+ مناسب ندانستند. در ژانویه ۲۰۲۱، اوپک+ ۷,۲ میلیون بشکه در روز از تولیدات خود را مطابق توافق قبلی کاسته بود. اجلاس عمومی ائتلاف اوپک+ در روز چهارشنبه ۱۴ اسفند (۴ مارس) خواهد بود. در همین حال عراق گزارش داد که در ماه ژانویه سال جاری تولید این کشور ۵۰ هزار بشکه در روز از سهمیه مقرر در اوپک پلاس کمتر و در حد ۳,۸۵۷ میلیون بشکه در روز بوده است. مقدار صادرات عراق در ماه ژانویه ۲,۸۶۸ میلیون بشکه در روز بوده و منطقه خودمختار کردستان نیز ۳۹۷ هزار بشکه در روز بصورت مجزا صادر کرده است. در فوریه و مارس سال جاری روسیه و قزاقستان کمی تولید را می توانند افزایش دهند، چرا که عربستان سعودی تعهد کرده است که ۱ میلیون بشکه در روز بیشتر از سهمیه از تولید خود کاسته که به نظر می رسد چنین کرده است. احتمالاً مجموعه کاهش تولید اوپک+ در نیمه سال ۲۰۲۱ به مقدار ۵,۸ میلیون بشکه در روز بجای مقداری که در ژانویه کم شد، تنزل پیدا خواهد کرد.

۴- تازه ترین گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا نشان می دهد که تولید این کشور اگر با دگرگونی غیرقابل پیش بینی روبرو نباشد، تا سال ۲۰۲۳ به سطح ۲۰۱۹ خواهد رسید. در ۲۰۱۹ تولید نفت آمریکا ۱۲,۲ میلیون بشکه در روز بود که در بعد از ۱۹۷۰ بیشترین مقدار بوده است. این گزارش پیش بینی می کند

که از آن به بعد تولید نفت آمریکا بصورت یکنواخت تا ۲۰۵۰ ادامه پیدا خواهد کرد. قیمت نفت که شاخص و نشان دهنده مقدار تولید نفت خام های غیر متعارف از جمله شیل و نفت خام فوق سنگین است، بنابر پیش بینی این گزارش در ۲۰۳۰ به ۷۳ دلار (به قیمت پایه ۲۰۲۰) و در ۲۰۵۰ به ۹۵ دلار هر بشکه می رسد. این گزارش دو سناریوی دیگر یکی بر مبنای قیمت نفت بالاتر و یکی بر مبنای قیمت نفت پایینتر هم دارد. در همین حال دولت بایدن مجددا پروژه مزارع تولید انرژی بادی در فراساحل را که در دوره ترامپ متوقف شده بود، راه اندازی کرد.

۵- چین در عین حال که بیشترین مقدار تولید انرژی های تجدیدپذیر را دارد، سرمایه گذاری در انرژی های فسیلی را نیز رها نکرده است. در ۲۰۲۰ چین ۳۸,۴ گیگاوات نیروگاه حرارتی با سوخت زغال سنگ به شبکه الکتریکی کشورش افزود. این مقدار ۳ برابر مجموعه نیروگاه های تولید برق با زغال سنگ به مدار تولید آمده در همان سال در بقیه جهان است. در بخش زغال سنگ در سطح جهانی ۵ درصد مصرف در ۲۰۲۰ کاهش یافته که این بیشترین کاهش از بعد از جنگ جهانی دوم است. در ۲۰۱۹ تولید الکتریسیته از نیروگاه های زغال سنگی ۲,۶ درصد نسبت به ۲۰۱۸ کمتر شد. این کاهش شامل ارقام قابل توجه یعنی در ایالات متحده ۱۵,۵ درصد و در اتحادیه اروپا ۲۴,۱ درصد است. در ۲۰۲۰ کاهش مصرف زغال سنگ در همان دو منطقه به ترتیب ۲۲,۲ درصد و ۲۱,۸ درصد بوده است. یکی از دلایل این کاهش هزینه قابل توجه برای ساخت و هزینه های متعدد در طول سالهای عملیاتی شدن نیروگاه های زغال سنگی است.

۶- شیوع بیماری کووید-۱۹ باعث شد که گذار انرژی بسوی انرژی های تجدیدپذیر ممنتوم تازه ای بگیرد، اما این به معنای پایان دوران نفت و گاز و زغال سنگ نیست. تقاضای نفت در سال ۲۰۲۰ بصورت متوسط ۹ درصد کاهش یافته و از ۱۰۱ میلیون در ۲۰۱۹ به ۹۲,۲ میلیون بشکه در ۲۰۲۰ رسید. اگر دقیقتر نگاه کنیم، این مقدار به اندازه تقاضا در ۲۰۱۳ است. در سه ماهه دوم که شیوع کرونا در همه جهان فراگیر شده بود، مصرف نفت به ۸۵ میلیون بشکه در روز یعنی به اندازه تقاضا در ۲۰۰۶ رسید. در بخش گاز طبیعی نیز مقدار تقاضا ۳ درصد نسبت به سال ۲۰۱۹ کاهش یافت. رشد استفاده از نیروهای پاک چشمگیر و غیرقابل برگشت است. از ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۹ سهم تولید برق از انرژی های تجدیدپذیر (بدون احتساب انرژی آبی) از کل تولید الکتریسیته از ۴ درصد به ۱۱ درصد در آمریکا و از ۹ درصد به ۲۴ درصد در اروپای متحد رسید.